



# *SwedSecs regelverk*

MED KOMMENTARER

2013-01-01



## Innehållsförteckning

1. Inledning och definitioner .....	3
2. Företag som omfattas .....	3
3. Personer som ska ha licens .....	5
4. Krav för att få licens .....	8
5. Årlig kunskapsuppdatering .....	9
6. Vilande licens.....	10
7. Dispens.....	12
8. Anslutna företags skyldigheter .....	13
9. Licenshavares skyldigheter .....	16
10. Disciplinpåföljder och vite .....	17
11. Disciplinnämnden.....	20
12. Disciplinärenden.....	20
13. Prövningsnämnden .....	24
14. Licensieringstest och licensbevis .....	24
15. Sekretess och register .....	25
16. Ändring av reglerna.....	26

## 1 kap. Inledning och definitioner

**1 §** I första avdelningen av dessa regler, kapitel 2-10, finns de bestämmelser som gäller för anslutna företag och licenshavare.

I andra avdelningen, kapitel 11-16, finns bestämmelser som främst rör hantering av ärenden och SwedSec Licensiering ABs (SwedSec) organisation m.m.

**2 §** Reglerna gäller SwedSec, anslutna företag och licenshavare.

**3 §** I dessa regler förstås med:

**Licens:** licens som har erhållits enligt 4 kap. eller enligt vid var tid tillämpliga övergångsregler.

**Licenshavare:** fysisk person som har licens, oavsett om licensen är vilande eller inte.

## 2 kap. Företag som omfattas

**1 §** Företag får efter godkännande ansluta sig till SwedSec om de i Sverige bedriver någon av följande verksamheter:

1. värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,
3. försäkringsrörelse enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) och tillhandahåller finansiell rådgivning eller förvaltar företagets egna finansiella instrument eller
4. försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling och tillhandahåller finansiell rådgivning avseende livförsäkringar med sparmoment.

**Svensk filial till utländskt företag som bedriver motsvarande verksamheter som nämnts i punkterna 1 – 4 får ansluta sig till SwedSec.**

Kommentar: Innan en ansökan om anslutning kan godkännas av SwedSec ska ett informationsmöte ha ägt rum mellan det företag som ansöker om anslutning och SwedSec. Reglerna börjar gälla direkt efter det att SwedSec godkänt anslutningen (dvs. undertecknat avtalet). Det kan därför övervägas om en anslutning ska avvaktas av nystartade företag till dess att verksamheten faktiskt har startats, personal har anställts och utbildats m.m.

(p. 4) Begreppen ”finansiell rådgivning” och ”livförsäkringar med sparmoment” motsvarar samma begrepp som återfinns i 1 § lagen (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter. Vad som avses med ”livförsäkring med sparmoment” framgår av förarbetena (prop. 2003/04:109) till nyssnämnda lag. Förarbetena anger bl.a. att eftersom det är fråga om livförsäkringar med sparmoment, så är rena riskförsäkringar undantagna. Vidare anges: ”Huruvida en livförsäkring är en ren riskförsäkring eller inte beror på försäkringsavtalets villkor. I en försäkring med sparmoment är syftet att premierna som betalas in förr eller senare skall betalas ut, med tillägg för eventuell avkastning.”

**2 § I undantagsfall och efter godkännande av SwedSecs styrelse får andra aktörer som står under Finansinspektionens tillsyn eller som bedriver en likartad verksamhet ansluta sig till SwedSec.**

**Sådana aktörer ska i avtalet med SwedSec förbinda sig att:**

- 1. se till att endast anställda med licens har befattningar eller arbetsuppgifter som motsvarar dem som angivits i 3 kap. 1 § 1-16 och**
- 2. tillämpa för verksamheten relevanta regler.**

Kommentar: Det kan vara fråga om såväl svenska som utländska företag och organisationer. Möjlighet till anslutning av sådana företag är dock liten. En licensiering av personal hos sådana aktörer måste framstå som meningsfull för att anslutning ska få ske. SwedSec bör i dessa fall bland annat överväga om företaget omfattas av externa regelverk och har interna regler m.m. som innebär att t.ex. disciplinförfarandet kan göras gällande.

### *Anknutna ombud*

**3 § Endast ett anknutet ombud enligt 1 kap. 5 § 1 lagen om värdepappersmarknaden, som också är ett sådant företag som anges i 1 §, får vara direktanslutet till SwedSec.**

Kommentar: I många fall kan ett anknutet ombud välja om företaget ska vara direktanslutet till SwedSec eller om de anställda ska licensieras som om de vore anställda i det bolag som företaget är anknutet ombud för, se 4 §. För att vara direktanslutet krävs dock att företaget är t.ex. ett värdepappersbolag, fondbolag, försäkringsbolag eller försäkringsförmedlare (se 1 §).

**4 § För ett anknutet ombud till ett anslutet företag gäller följande, om inte det anknutna ombudet är direktanslutet:**

- 1. ett anknutet ombud som är en fysisk person betraktas vid tillämpningen av dessa regler som en anställd hos det anslutna företaget,**
- 2. en anställd hos ett anknutet ombud, som är en juridisk person, betraktas vid tillämpningen av dessa regler som en anställd hos det anslutna företaget.**

### *Anslutna företags bundenhet till reglerna*

**5 § Från det att avtal om anslutning träffats ska anslutna företag följa SwedSecs regler.**

Kommentar: Anslutningen till SwedSec är frivillig. Anslutningen utgör dock en uppslutning bakom de värden och syften som utgör grunden för SwedSecs tillkomst och verksamhet och innebär att anslutna företag förutsätts lojalt följa reglerna. Bestämmelsen innebär att anslutna företag är bundna av reglerna såsom dessa var utformade när anslutningsavtalet ingicks och av de ändringar av reglerna som därefter sker enligt bestämmelserna i 16 kap.

### *Uppsägning av anslutningen*

**6 § Ett anslutet företag kan skriftligen säga upp sin anslutning till SwedSec. Avtalet, förutom skyldigheterna enligt 9 §, upphör att gälla när uppsägningen kommit in till SwedSec.**

### *Andra fall där anslutningen till SwedSec upphör*

**7 § SwedSec får besluta att anslutningen ska upphöra om Finansinspektionen, eller motsvarande utländsk myndighet, återkallar det anslutna företags tillstånd att bedriva verksamhet.**

Kommentar: Om återkallelsen i sak innebär att företaget upphör med en tillståndspliktig verksamhet och börjar bedriva en annan tillståndspliktig verksamhet, t.ex. om ett värdepappersbolag som bedriver marknadsplatsverksamhet blir börs, kan SwedSec besluta att anslutningen inte ska upphöra.

**8 § SwedSec får besluta att anslutningen till reglerna ska upphöra om det anslutna företaget upphör att bedriva verksamhet enligt 2 kap. 1 §.**

### *Uppsägningstider m.m.*

**9 § Om ett företags anslutning har upphört enligt 6-8 §§ gäller företags skyldigheter mot SwedSec enligt följande:**

- 1. Skyldigheten att göra anmälningar enligt 8 kap. 7 § (licenshavares regelbrott m.m.) gäller licenshavares regelbrott fram till upphörandet.**
- 2. Skyldigheten att lämna upplysningar till SwedSec i disciplinärenden och göra anmälningar enligt 8 kap. 7 § upphör att gälla 36 månader efter upphörandet.**
- 3. Skyldigheten att underkasta sig beslut om vite och betala vite enligt 10 kap. 9 – 11 §§ för underlåtenheter under tiden företaget var anslutet fortsätter att gälla efter upphörandet.**
- 4. Övriga skyldigheter upphör 30 dagar efter upphörandet.**

Kommentar: Enligt den första punkten är ett företag som har sagt upp sin anslutning eller om anslutningen har upphört av andra skäl, skyldigt att anmäla sådana regelöverträdelser som licenshavare gör sig skyldiga till fram till uppsägningen/upphörandet. Den andra punkten innebär att företags skyldighet att skicka in sådana anmälningar till SwedSec upphör 36 månader efter uppsägningen/upphörandet. Dvs. en regelöverträdelse som skett en dag före uppsägningen ska anmälas även om företaget upptäcker regelöverträdelserna upp till tre år efter uppsägningen. En regelöverträdelse som sker efter uppsägningen ska dock inte anmälas, även om företaget upptäckt det omedelbart.

Beslut om vite kan således fattas efter företags uppsägning men bara avse underlåtenheter fram till uppsägningen.

## **3 kap. Personer som ska ha licens**

**1 § Följande anställda ska ha licens:**

### **Ledning och kontrollfunktioner - kategori A**

- 1. verkställande direktör och dennes ställföreträdare i**

- a. värdepappersinstitut vars verksamhet huvudsakligen är värdepappersrörelse
- b. fondbolag,
- c. juridisk person som är försäkringsförmedlare,
- 2. ansvariga för väsentliga delar av ett värdepappersinstituts svenska värdepappersrörelse,
- 3. ansvariga för väsentliga delar av ett fondbolags svenska fond- eller kapitalförvaltning,
- 4. ansvariga för försäkringsbolags svenska värdepappersförvaltning,
- 5. compliance officers eller motsvarande befattningshavare verksamma inom
  - a. värdepappersrörelsen i värdepappersinstitut
  - b. fondbolag
  - c. värdepappersförvaltningen i försäkringsbolag
  - d. juridiska personer som är försäkringsförmedlare,
- 6. risk managers eller andra befattningshavare inom väsentliga kontrollfunktioner som till 50 procent eller mer av arbetstiden är verksamma inom de områden som anges i punkterna 2 – 4,

#### **Rådgivare - kategori B**

- 7. den som arbetar med finansiell rådgivning eller investeringsrådgivning till kunder,
- 8. den som arbetar med försäkringsförmedling och tillhandahåller finansiell rådgivning avseende livförsäkringar med sparmoment,

#### **Specialister - kategori C**

- 9. den som arbetar med diskretionär portföljförvaltning av kunders medel,
- 10. den som arbetar med förvaltning av investeringsfonder,
- 11. den vars arbetstid till 50 procent eller mer består av att
  - a. ta emot och vidarebefordra order från kunder, eller
  - b. utföra order på kunders uppdrag eller
  - c. utföra handel för det anslutna företags egen räkning,
- 12. den som har behörighet att genomföra transaktioner i börsers eller MTF:ers handelssystem,
- 13. den som utarbetar investeringsanalyser,
- 14. den som konstruerar investeringsprodukter som riktar sig till en krets som kan omfatta icke-professionella kunder,
- 15. den som arbetar med rådgivning inom corporate finance verksamheten eller
- 16. den som tar emot och vidarebefordrar eller utför kunders order avseende ränteinstrument inom automatiserad orderdriven handel på börs eller MTF under förutsättning av att dessa arbetsuppgifter huvudsakligen riktar sig till icke-professionella kunder.

Kommentar: Företag är organiserade på olika sätt och det är inte säkert att alla de i bestämmelsen angivna funktionerna finns eller passar in på företags organisation. Utgångspunkten är dock att licenskravet ska tolkas extensivt, dvs. vid osäkerhet om en anställd omfattas av kravet bör företaget välja att licensiera personen ifråga. När det gäller t.ex. punkterna 2-4 får det anslutna företaget, utifrån sin egen organisation, göra en bedömning av vem eller vilka som bör omfattas av licenskravet mot bakgrund av syftet med licensieringen. Bestämmelsen riktar sig inte mot IT-chefer, personalchefer,

informationschefer eller andra chefer som inte är direkt involverade i värdepappersrörelsen eller motsvarande. Dessa kan dock få frivillig licens enligt 3 §. Vid tveksamhet kan det finnas skäl att rådgöra med SwedSec. Bestämmelsen riktar sig mot anställda. Det innebär att advokater, revisorer och konsulter inte träffas av licenskravet. För anknutna ombud gäller dock 2 kap. 4 §.

(p.1 a) Som vägledning kan t.ex. omsättningen användas. Om 50 procent eller mer av omsättningen kommer från värdepappersrörelsen får institutets verksamhet anses vara ”huvudsakligen” värdepappersrörelse.

(p. 2) Det kan röra sig om de personer, inom ett värdepappersinstitut, som är chefer för egenhandel, portföljförvaltning, kundhandel, analys, corporate finance och back office (värdepappersadministration).

(p. 5 och 6) När det gäller befattningarna compliance officer och risk manager så riktar sig bestämmelsen mot de personer som utför de arbetsuppgifter som typiskt sett omfattas av funktionerna för regelefterlevnad (se t.ex. 6 kap. 9 § FFFS 2007:16 för värdepappersinstitut och 6 kap. 9 § FFFS 2008:11 för fondbolag) och riskhantering (se t.ex. 6 kap. 12 § FFFS 2007:16 för värdepappersinstitut och 6 kap. 11 § FFFS 2008:11 för fondbolag). Det är alltså inte vilken titel vederbörande har som är avgörande för frågan om krav på licens föreligger. Det är endast sådana personer som är verksamma inom den del av det anslutna företags verksamhet som rör värdepappersrörelse, fondverksamhet och rådgivning som omfattas. Exempelvis inom större banker och försäkringsbolag kan det finnas flera compliance officers med skilda uppgifter. Tanken är att det endast är de compliance officers som arbetar inom den eller de avdelningar eller enheter där värdepappersaffärer, investeringsrådgivning, analys eller corporate finance utförs som omfattas av kravet på obligatorisk licens. Inte sådana compliance officers som t.ex. endast sysslar med bankens inlånings- och utlåningsverksamhet eller försäkringsbolags försäkringsrörelse. Inte heller centralt placerade jurister som inte är direkt involverade i den dagliga verksamheten inom nämnda verksamhetsområden omfattas.

(p. 7) Begreppet ”investeringsrådgivning” motsvarar samma begrepp som i 2 kap. 1 § 5 lagen om värdepappersmarknaden. Enligt artikel 4.1.4 i MiFID-direktivet är investeringsrådgivning: ”tillhandahållande av personliga rekommendationer till en kund, på dennes begäran eller på värdepappersföretagets initiativ, i fråga om en eller flera transaktioner som avser finansiella instrument”. I artikel 52 i genomförandedirektivet anges vidare att vid tillämpning av investeringsrådgivning i artikel 4.1.4 i MiFID-direktivet ”avses med en personlig rekommendation en rekommendation till en person i dennes egenskap av investerare eller presumtiv investerare, eller i dennes egenskap av ombud för en investerare eller presumtiv investerare. Rekommendationen skall presenteras som lämplig för personen i fråga eller vara baserad på en bedömning av den berörda personens omständigheter, och måste utgöra en rekommendation att vidta en av följande åtgärder: a) Att köpa, sälja, teckna sig för, byta, lösa in, behålla eller garantera ett speciellt finansiellt instrument. b) Att utnyttja eller inte utnyttja en rätt som ges genom ett visst finansiellt instrument att köpa, sälja, teckna sig för, byta eller lösa in ett finansiellt instrument. En rekommendation är inte en personlig rekommendation om den enbart sänds ut via distributionskanaler eller till allmänheten.” Med kund menas såväl icke-professionella kunder som andra kunder till anslutet företag. Däremot omfattas inte annan rådgivning, t.ex. avseende bolån, företagskrediter m.m. av kravet på licens. Personal som sysslar med finansiell rådgivning eller investeringsrådgivning kan finnas hos samtliga företagskategorier som kan ansluta sig, dvs. hos värdepappersinstitut, fondbolag, försäkringsbolag och försäkringsförmedlare.

(p. 8) Begreppen ”finansiell rådgivning” och ”livförsäkringar med sparmoment” behandlas i kommentaren till 2 kap. 1 § 4.

(p. 11) Sysselsättningsgraden är knuten till den enskildes arbetstid. Regeln innebär att den som t.ex. arbetar minst 50 procent av en halvtidstjänst med angivna uppgifter ska ha licens.

(p. 13) Vid tillämpning av regeln avses sådana investeringsanalyser som angetts i 11 kap. 8 § FFFS 2007:16.

(p. 14) Bestämmelsen avser de personer som t.ex. arbetar på den enhet inom företaget som tar fram strukturerade produkter. Kravet på licens omfattar således inte den personal som t.ex. arbetar med marknadsföring och layout.

### *Undantag*

**2 § Anställda som i och för sig träffas av kravet på licens enligt 1 § 1-15 men enbart har ansvar för eller sysslar med förvaltning, analys eller genomför affärer med ränte- eller valutarelaterade finansiella instrument är undantagna från kravet på att ha licens.**

Kommentar: Bestämmelsen motsvarar de bestämmelser som gällt före den 1 januari 2012. Den som arbetar med finansiell rådgivning eller investeringsrådgivning kan inte åberopa denna undantagsbestämmelse utan omfattas av kravet på obligatorisk licens enligt 3 kap. 1 § 7.

### *Frivillig licens*

**3 § Andra anställda än de som räknas upp i 1 § 1-16 kan få licens, efter medgivande från företaget.**

Kommentar: En person som får frivillig licens enligt denna bestämmelse omfattas av regelverket och kan därmed drabbas av disciplinpåföljd. Möjlighet till frivillig licens sträcker sig inte till andra uppdragstagare än anknutna ombud till anslutna företag. Se vidare kommentaren till 9 kap. 2 §.

## **4 kap. Krav för att få licens**

**1 § För att få licens måste sökanden:**

- 1. vara anställd av ett anslutet företag,**
- 2. vara lämplig att inneha licens, vilket ska intygas av det anslutna företaget,**
- 3. avlägga godkänt licensieringstest, och om licensieringstest har avlagts tidigare än under det kalenderår då licensen söks, genomföra årliga kunskapsuppdateringarna enligt 5 kap. för de år som gått mellan testet och ansökan,**
- 4. förbinda sig att följa dessa regler och underkasta sig SwedSecs och disciplinnämndens beslut och**
- 5. medge att sökandens personuppgifter får registreras, behandlas och offentliggöras i enlighet med dessa regler.**

Kommentar: (p. 1) Anställda hos ett anknutet ombud till företaget betraktas enligt 2 kap. 4 § som



anställda i företaget. Som anställd räknas däremot inte den som t.ex. är anställd i ett moderbolag och där endast dotterbolaget är anslutet till SwedSec.

(p. 2) Vad avser lämplighetsbedömningen, se kommentaren till 8 kap. 4 §.

(p. 3) Enligt tidigare övergångsregler kunde licens också erhållas utan godkänt licensieringstest, s.k. erfarenhetslicens. Den tidigare regeln om att erfarenhetslicens förföll vid byte av arbetsgivare har tagits bort och det finns nu inga skillnader mellan erfarenhetslicens och andra licenser. En person med erfarenhetslicens, som inte har gjort något kunskapstest enligt 16 kap. 6 § FFFS 2007:16 för rådgivare i värdepappersinstitut och 2 kap. 5 § FFFS 2004:4 för övriga rådgivare (kraven gäller dock inte anställda i svenska filialer till utländska företag), är inte behörig att lämna råd till konsumenter enligt bestämmelserna i lagen om värdepappersmarknaden och lagen om finansiell rådgivning till konsumenter. Erfarenhetslicens utgör således inget bevis på att ett lämpligt kunskapstest enligt angivna bestämmelser genomgåts.

(p. 4) Det är inte förrän sökanden har förbundit sig att följa reglerna m.m. som han eller hon kan få licens. Det anslutna företaget måste därför se till att de anställda gör de godkännanden m.m. som krävs i onlinetjänsten, i annat fall har inte sökanden licens och företaget riskerar att bryta mot bestämmelsen i 3 kap. 1 § om att se till att ha endast licenshavare för vissa befattningar och arbetsuppgifter.

## **2 § Dessa regler gäller för licenshavaren från den dag då han eller hon har blivit licensierad av SwedSec.**

Kommentar: Från det att licenshavaren blivit licensierad gäller även regeländringarna enligt 16 kap.

**3 § Den vars licens har återkallats enligt 10 kap. 2 eller 3 § eller skulle ha återkallats om personen alltjämt varit licenshavare enligt 10 kap. 8 § kan inte erhålla ny licens förrän tre år har gått sedan licensen slutligt återkallades eller beslut enligt 10 kap. 8 § meddelades av disciplinnämnden. Om disciplinnämnden beslutat att återkallelsen ska vara eller skulle ha varit tillfällig gäller dock den tid som disciplinnämnden har bestämt.**

**4 § Den vars licens har återkallats utan tidsbegränsning, måste genomföra ett nytt licensieringstest för att få licens.**

**5 § Beteckningen ”SwedSec-licensierad” eller liknande får användas endast när en licenshavare, med en licens som inte är vilande, utför arbetsuppgifter i ett anslutet företag eller hos ett anknutet ombud.**

Kommentar: Det är användning mot allmänhet och kunder som avses, en licenshavare får ange att han har licens i t.ex. sitt CV när han söker jobb. Den som har vilande licens får inte kalla sig ”SwedSec-licensierad”.

## **5 kap. Årlig kunskapsuppdatering**

**1 § Ett anslutet företag ska se till att licenshavare som är anställda i det anslutna företaget håller sina kunskaper uppdaterade i enlighet med de kunskapskrav som fastställs enligt 13 kap. 2 § och företaget ska genomföra lämpliga kunskapskontroller**

## **avseende de anställdas kunskapsuppdatering. Kravet gäller inte licenshavare med vilande licens.**

Kommentar: Metoden för att uppdatera kunskaperna hos licenshavarna får de anslutna företagen själva välja. Olika former av relevant utbildning eller information till licenshavarna kan accepteras. Det kan röra sig om utbildning i form av kurser, seminarier eller e-learning. Vad det anslutna företaget intygar är att licenshavarna fått sina kunskaper uppdaterade. Det krävs även av det anslutna företaget att det kontrollerar att licenshavarna verkligen tillgodogjort sig utbildningen. Om licenshavarna genomgått e-learning med kontrollfrågor som visar att de fått erforderliga kunskaper så är det tillräckligt. Om däremot licenshavarna deltagit i seminarier eller liknande eller endast bedrivit självstudier varvid kunskapskontroll inte förekommit, krävs ytterligare insatser från det anslutna företaget för att kontrollera verklig kunskap.

## **2 § Licenshavaren är skyldig att genomföra årlig kunskapsuppdatering och kunskapskontroll som det anslutna företaget kräver.**

Kommentar: En kunskapsuppdatering i form av e-learning avslutas normalt med frågor för att kontrollera att licenshavaren har tillgodogjort sig utbildningen.

## **3 § Kravet på årlig kunskapsuppdatering gäller inte för den som har vilande licens. Ska den vilande licensen aktiveras krävs dock att licenshavaren genomgår årlig kunskapsuppdatering enligt detta kapitel för det eller de år som gått under den tid som licensen har varit vilande.**

## **4 § Anslutna företag ska före utgången av november månad varje år till SwedSec rapportera in vilka av företagets licenshavare som har fått sina kunskaper uppdaterade och genomfört godkänd kunskapskontroll enligt 1 §.**

### **Inrapportering enligt första stycket ska göras via onlinetjänsten.**

Kommentar: För att hinna samla in uppgifter om vilka licenshavare som har genomfört uppdateringen bör företagen internt sätta en tidigare deadline än den 30 november.

## **5 § Om en licenshavare inte både tar del av erbjuden utbildning och genomför godkänd kunskapskontroll kan SwedSec besluta att licensen ska förfalla, om inte licensen ska förklaras vilande enligt 6 kap. 4 §.**

Kommentar: Enligt 4 § ska företagen rapportera in vilka anställda som har genomfört sin kunskapsuppdatering. Om det i en sådan rapport saknas uppgifter om någon licenshavare kontaktar SwedSec det anslutna företaget för att kontrollera om det skett av misstag eller om licenshavaren behöver dispens. Först om företaget meddelar att licenshavaren inte kommer att genomföra kunskapsuppdateringen och någon vilandeförklaring inte är aktuell kan det bli fråga om att licensen förfaller.

## **6 kap. Vilande licens**

### **1 § I de följande paragraferna finns bestämmelser om vilandeförklaring av licens m.m.**

För licenshavare med vilande licens gäller samma regler som för andra licenshavare, med undantag för kravet på årlig kunskapsuppdatering i 5 kap. 1 §.

#### *Vilande licens på begäran av företaget*

2 § Ett anslutet företag kan ansöka om att en licenshavares licens förklaras vilande om skäl till detta föreligger, t.ex. om licenshavaren ska vara föräldraledig, tjänstledig av annan anledning eller byta arbetsuppgifter.

Ansökan enligt första stycket ska göras via onlinetjänsten.

#### *Vilande licens på grund av att anställningen har upphört*

3 § Upphör en licenshavares anställning i ett anslutet företag, blir licensen vilande från och med den dag då anställningen upphör eller licenshavaren blivit arbetsbefriad. Det anslutna företaget ska anmäla vilket datum anställningen upphörde eller licenshavaren blev arbetsbefriad via onlinetjänsten.

#### *Vilande licens på grund av att årlig kunskapsuppdatering inte har genomförts*

4 § Om en licenshavare på grund av sjukdom, föräldraledighet eller liknande, inte kan fullgöra sin årliga kunskapsuppdatering inom den tid som anges i 5 kap. 4 § ska licensen förklaras vilande på ansökan av det anslutna företaget.

Ansökan om vilandeförklaring ska göras via onlinetjänsten.

#### *Vilande licens på grund av att arbetsgivarens anslutning till SwedSec har upphört*

5 § Om ett företag upphör att vara anslutet till SwedSec ska licenserna för de anställda omgående förklaras vilande på ansökan av det anslutna företaget.

#### *Förfall av vilande licens*

6 § Vilande licens förfaller sedan fem år har förflutit från

1. den 1 december det år licenshavaren senast fullgjorde årlig kunskapsuppdatering; eller
2. den dag licenshavaren genomgick godkänt licensieringstest om licenshavaren inte har fullgjort årlig kunskapsuppdatering; eller
3. den dag licenshavarens anställning upphörde i ett anslutet företag.

#### *Aktivering av vilande licens*

7 § En vilande licens kan aktiveras, t.ex. för en nyanställd person, på ansökan av det anslutna företaget. En sådan ansökan ska göras genom en ny licensansökan via onlinetjänsten.

Kommentar: När någon med vilande licens får nytt arbete är det inte säkert att den nya anställningen kräver licens. Det anslutna företaget får göra en bedömning mot bakgrund av bestämmelserna i 3 kap.

**8 § För att en vilande licens ska kunna aktiveras krävs att licenshavaren har genomfört årlig kunskapsuppdatering enligt 5 kap. för det eller de år som har gått sedan licenshavaren gjorde licensieringstestet.**

**9 § Vid aktivering av en vilande licens ska det anslutna företaget pröva om licenshavaren är lämplig för att ha licens och intyga detta i onlinetjänsten.**

## **7 kap. Dispens**

### *Dispens från licensieringstestet*

**1 § SwedSec får utfärda licens utan att sökanden avlagt licensieringstest om övriga förutsättningar enligt 4 kap. 1 § är uppfyllda och om synnerliga skäl föreligger.**

Kommentar: Möjligheten att få licens utan att genomgå licensieringstest kan exempelvis tillämpas i fall då sökanden bedöms ha tillräcklig kompetens men särskilda omständigheter föranleder avsteg från kravet på licensieringstest. Bestämmelsen ska tillämpas med stor restriktivitet. Avsikten är inte att återinföra en möjlighet att kunna få licens grundad på lång erfarenhet. Bestämmelsen kan tillämpas på personer som uppfyllt motsvarande kunskapskrav i annat land.

### *Dispens från kravet på licens och från kravet på visst licensieringstest*

**2 § Om det föreligger särskilda skäl får SwedSec ge en tidsbegränsad dispens från kravet på att ha licens enligt 3 kap. 1 § eller från kravet på att licensen ska grundas på visst licensieringstest enligt 8 kap. 1 § andra eller tredje stycket.**

**Sådan dispens får också ges utan tidsbegränsning om synnerliga skäl föreligger.**

Kommentar: (första stycket) Bestämmelsen tillämpas främst i fall då någon tillträder en befattning med krav på obligatorisk licens eller krav på visst licensieringstest. Det är då rimligt att personen får en dispens under ett antal månader för att genomföra licensieringstestet. Det kan också finnas andra situationer när sådan tidsbegränsad dispens kan komma ifråga. Den som inte omfattas av 50 procentkravet i 3 kap. 1 § 11 och som minskar sin arbetstid på grund av sjukdom, föräldraledighet eller liknande men behåller sina arbetsuppgifter avseende t.ex. ordermottagning och därmed kommer över 50 procentgränsen ska kunna få dispens under en viss tidsperiod. Likaså kan den som bara ska arbeta en kort tid inom det licenspliktiga området få dispens enligt denna paragraf.

(andra stycket) Bestämmelsen kan tillämpas t.ex. när licenskravet grundas på regeln i 3 kap. 1 § 1-4 men där det faktiska ansvaret till följd av det anslutna företags organisation delegerats till annan, som innehar licens.

### *Dispens från årlig kunskapsuppdatering*

**3 § Om det föreligger särskilda skäl får SwedSec ge tidsbegränsad dispens för att möjliggöra för sökanden att genomföra den årliga kunskapsuppdateringen.**

Kommentar: Enligt 6 kap. 4 § kan licensen förklaras vilande om licenshavaren inte kan genomföra den årliga kunskapsuppdateringen i tid på grund av sjukdom, föräldraledighet eller annan liknande orsak. Vilandeförklaring innebär dock att licenshavaren inte kan utföra vissa arbetsuppgifter (se 3 kap. 1 §).

Dispens enligt denna bestämmelse är i första hand till för licenshavare som är aktiva inom det licenspliktiga området och behöver ytterligare tid för att genomföra den årliga kunskapsuppdateringen. Dispensmöjligheten kan också användas av licenshavare som återkommer från en längre tjänstledighet. Utan dispensmöjlighet skulle licenshavaren efter sin frånvaro inte omedelbart kunna utföra sina arbetsuppgifter. Licenshavaren måste först uppdatera sina kunskaper innan licensen kan aktiveras. Detta kan leda till att licenshavaren under en eller flera dagar inte kan utföra sina ordinarie arbetsuppgifter. Bestämmelsen ger SwedSec en möjlighet att, om det finns särskilda skäl, lämna dispens under en begränsad tid så att licenshavaren kan utföra sina arbetsuppgifter tills kunskapsuppdateringen genomförs.

Dispensmöjligheten ska tillämpas restriktivt. Den förlängning av tidsfristen som kan komma ifråga bör inte överstiga ca en vecka per årlig kunskapsuppdatering. Huvudregeln i andra fall är att licensen ska förklaras vilande.

### *Ansökan om dispens*

**4 § Ansökan om dispens enligt 1-3 §§ ska göras av det anslutna företaget.**

**Ansökan ska göras via onlinetjänsten.**

## **8 kap. Anslutna företags skyldigheter**

### *Skyldigheter mot SwedSec, kunder och anställda*

**1 § Ett anslutet företag ska se till att endast anställda med licens som inte är vilande, eller anställda med dispens från licenskravet alternativt dispens från kravet på att licensen ska grundas på visst licensieringstest, har de befattningar eller arbetsuppgifter som anges i 3 kap. 1 §.**

**Den som har licens med stöd av SwedSecs licensieringstest för rådgivare eller enligt punkten 1 i övergångsbestämmelsen i detta regelverk kan ha de arbetsuppgifter som anges under kategori B i 3 kap. 1 §.**

**Den som har licens med stöd av SwedSecs licensieringstest för värdepappersmarknaden eller enligt en tidigare övergångsbestämmelse (erfarenhetslicens) kan ha de befattningar och arbetsuppgifter som anges under kategori A, B (förutom försäkringsförmedling enligt 3 kap. 1 § 8) och C i 3 kap. 1 §.**

Kommentar: Ett anslutet företags ansvar omfattar både de egna anställda och anställda hos anknutna ombud, se 2 kap. 4 §.

Ett företag som ansluter sig till SwedSec måste omgående söka dispens för de anställda som enligt 3 kap. 1 § ska ha licens för att dessa ska kunna fortsätta utföra sina arbetsuppgifter tills de har fått licens. Företagen ska även bevaka att de anställda genomgår ett godkänt licensieringstest innan dispensen har löpt ut.

Med ”en tidigare övergångsbestämmelse (erfarenhetslicens)” i tredje stycket avses övergångsbestämmelsen enligt punkten 4.18 i SwedSecs regelverk 2001-07-01. Vad avser

erfarenhetslicenser, se vidare kommentaren till 4 kap. 1 § 3.

En person med licens grundad på SwedSecs licensieringstest för värdepappersmarknaden har inte därigenom genomfört kunskapstest som uppfyller kunskapskraven eller kraven på erfarenhet i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsförmedling (2 kap. i FFFS 2005:11), varför en sådan licenshavare, inte enbart med stöd av sin licens, är behörig att förmedla försäkringar.

**2 § Ett anslutet företag ska verka för att företagets kunder, när de begär det, ska få biträde av licenshavare med en licens som inte är vilande.**

*Skyldigheter att lämna upplysningar, underrättelser, intyg m.m.*

**3 § Ett anslutet företag är skyldigt att på SwedSecs skriftliga begäran lämna de upplysningar till SwedSec som SwedSec begär och behöver för tillämpning av reglerna.**

Kommentar: För prövning av disciplinärenden etc. är det normalt så att SwedSec inte behöver uppgifter om kunders namn m.m. Information som innehåller sådana uppgifter bör därför anonymiseras av företaget för att företaget ska efterleva de sekretessregler som gäller enligt lag.

**4 § För att kunna ansöka om licens för en anställd ska ett anslutet företag via onlinetjänsten intyga dels att sökanden är anställd i det anslutna företaget, dels att den anställda är lämplig att inneha licens.**

Kommentar: Lämplighetsprövningen måste alltid göras allsidig och ge underlag för det anslutna företaget att göra en relevant bedömning av den anställdes eller det anknutna ombudets förutsättningar som licenshavare, oavsett om denne tidigare haft licens hos annat anslutet företag. Det kan finnas situationer där den som ska lämplighetsprövas tidigare haft licens som förfallit eller blivit vilande. Också i sådana fall är det av vikt att det anslutna företaget kontrollerar registerutdraget enligt 6 §. Till ledning för hur lämplighetsbedömningen kan genomföras har SwedSec utfärdat en rekommendation som finns på SwedSecs hemsida. De anslutna företagen görs uppmärksamma på att den som ska arbeta med försäkringsförmedling även ska vandelsprövas, av det anslutna företaget, enligt bestämmelser i lag och föreskrift.

**5 § Ett anslutet företag ska senast inom tio bankdagar, via onlinetjänsten, underrätta SwedSec om en licenshavares anställning har upphört (avanmälan). Företaget ska vid underrättelsen ange om anställningens upphörande har haft eller inte har haft samband med en anmäld överträdelse enligt 7 §.**

**6 § Anställer ett anslutet företag en person som har en licens ska företaget kontrollera registerutdraget som licenshavaren ska lämna, se 15 kap. 9 §.**

Kommentar: Av registerutdraget framgår pågående disciplinärenden, beslutade disciplinpåföljder och om licenshavarens upphörda anställning har haft eller inte har haft samband med anmäld regelöverträdelse.

**7 § Ett anslutet företag ska omedelbart skriftligen anmäla till SwedSec om en licenshavare under tiden som anställd i företaget har:**

- 1. överträtt sina skyldigheter enligt 9 kap. 2 och 3 §§ eller på annat sätt allvarligt åsidosatt vad som åligger denne i tjänsten, eller**
- 2. begått brott eller i övrigt agerat på ett sätt som innebär att licenshavaren på grund av sina personliga förhållanden inte kan anses lämplig att ha licens**

**och det finns skäl att anta att detta kan eller hade kunnat medföra disciplinpåföljd enligt 10 kap.**

**Anmälningsskyldigheten enligt första stycket gäller även om licenshavaren har slutat sin anställning när saken upptäcks.**

**Det anslutna företags skyldighet enligt första och andra stycket gäller också avseende anställd eller före detta anställd vars licens har förfallit.**

**Anmälan ska innehålla en redogörelse för de omständigheter den grundas på. Om det saknas uppgifter i anmälan eller om anmälan annars är bristfällig får SwedSec begära kompletterande uppgifter.**

Kommentar: Licenshavarens åtaganden finns angivna i 9 kap. Bryter licenshavaren mot dessa, kan det utlösa en disciplinpåföljd av disciplinnämnden. Disciplinpåföljd kan även komma ifråga om licenshavaren begår brott eller på grund av sina personliga förhållanden i övrigt framstår som olämplig som licenshavare. Skyldigheten att anmäla uppkommer om det finns skäl anta att en överträdelse kan medföra disciplinpåföljd. Skyldigheten omfattar också anställd eller f.d. anställd även om dennes licens har förfallit. Dock under förutsättningen att regelöverträdelsen begicks under tid då personen var licenshavare, vilket följer av första meningen. Skyldigheten gäller även anknutet ombud och f.d. anknutet ombud.

(andra stycket) I de fall då licenshavaren har bytt arbetsgivare är den tidigare arbetsgivaren skyldig att till SwedSec anmäla om licenshavaren begått brott som har samband med verksamheten eller om denne brutit mot vad som sägs i 9 kap. 2 eller 3 §§ och det finns skäl att anta att detta kan medföra disciplinpåföljd.

Det finns ingen borte gräns för hur lång tid efter anställningens upphörande som det anslutna företaget har denna anmälningsskyldighet. Det kan dock uppkomma situationer när det dröjer avsevärd tid innan en överträdelse begången av en tidigare licenshavare upptäcks. I något enstaka fall kan det inträffa att det har gått så lång tid att den begångna överträdelsen förlorar i relevans. Denna bedömning görs av det anslutna företaget som vid tveksamhet kan rådgöra med SwedSec.

Exempel på regelöverträdelser som lett till disciplinpåföljder och därför bör anmälas enligt denna bestämmelse, finns i SwedSecs vägledning för anmälan av regelöverträdelser.

Om det anslutna företaget i sin anmälan till SwedSec åberopar brott mot interna regler, ska dessa regler eller relevanta utdrag ur dem bifogas anmälan. Sedan det anslutna företaget anmält överträdelsen övertar SwedSec ansvaret för att saken utreds. Det innebär att SwedSec kan begära in kompletteringar av det anslutna företaget om anmälan är bristfällig eller om annars någon uppgift saknas som behövs för sakens prövning. Underlåtenhet att lämna sådana uppgifter till SwedSec kan leda till vite, se 10 kap. 9 §.

**8 § Om ett anslutet företag i efterhand upptäcker att en anmälan enligt 7 § inte borde ha skett, eller att uppgifter i anmälan var felaktiga ska företaget skriftligen meddela SwedSec detta.**

**9 § Ett anslutet företag ska till SwedSec ange en person som ska ansvara för kontakterna med SwedSec. Han eller hon ska ha erforderlig kompetens i värdepappersrättsliga frågor och vara väl förtrogen med regelverket. Underrättelsen ska innehålla uppgifter avseende kontaktpersonens namn, personnummer, telefonnummer och e-postadress.**

**Underrättelsen enligt första stycket görs på blanketten om anslutning till SwedSec. Blanketten finns på SwedSecs hemsida. Ändrade uppgifter avseende kontaktpersonen ska göras via e-post till SwedSec.**

Kommentar: I praktiken kommer liksom hittills compliance officer att tilldelas denna uppgift. Regeln innebär dock inte att en och samma person behöver sköta alla kontakter med SwedSec. Administrativa rutiner kring licensieringsförfarandet kan t.ex. delegeras till annan personal. Denna delegationsmöjlighet har markerats i regeltexten genom att ange att personen ska ”ansvara för kontakterna”. Regeln innebär endast ett administrativt ansvar. Kontaktpersonen har alltså inget personligt ansvar för att anslutna företaget fullgör sina skyldigheter enligt reglerna.

**10 § Ett anslutet företag ska återlämna licensbevis avseende förfallna eller återkallade licenser till SwedSec.**

**11 § Ett anslutet företag ska förstöra licensbevis som har återlämnats enligt 9 kap. 5 § (licensbevis återlämnade av anställda som har slutat sin anställning).**

### *Avgifter*

**12 § Anslutna företag ska varje år betala av SwedSec fastställda och fakturerade avgifter. Närmare bestämmelser om avgifternas storlek, betalning m.m. meddelas av SwedSec.**

Kommentar: Aktuell prislista finns på SwedSecs hemsida.

## **9 kap. Licenshavares skyldigheter**

**1 § Licenshavaren ska på SwedSecs skriftliga begäran lämna de upplysningar till SwedSec som SwedSec begär och behöver för tillämpning av reglerna.**

**2 § Licenshavare ska följa de lagar och andra författningar som gäller för verksamheten samt god sed på värdepappersmarknaden. Licenshavare ska vidare följa SwedSecs regelverk och det egna anslutna företagens interna regler i den mån de grundar sig på lag, föreskrifter, andra författningar, allmänna råd eller branschrekommendationer.**

Kommentar: Huvuddelen av de lagar, föreskrifter, allmänna råd och branschrekommendationer som gäller för de anslutna företagen är av näringsrättslig natur och riktar sig alltså inte direkt mot de anställda. För att de näringsrättsliga kraven ska uppfyllas fordras dock i förekommande fall att även de



anställda är uppmärksamma på och följer de regler som gäller för verksamheten. De anställda måste alltså agera på ett sätt som överensstämmer med regelverket oavsett om detta träffar dem direkt eller endast indirekt. Detta gäller all den verksamhet som licenshavaren sysslar med, även verksamhet som inte ligger inom värdepappersmarknaden. Jfr. även bestämmelsen om frivillig licens i 3 kap. 3 §.

**3 § Licenshavare hos anslutet företag som avses i 2 kap. 2 § ska därutöver följa det egna anslutna företags interna regler som grundar sig på åtagande i avtal med SwedSec.**

**4 § I samband med att licenshavaren påbörjar ny anställning hos annat anslutet företag ska licenshavaren på begäran av företaget uppvisa ett utdrag ur SwedSecs register enligt 15 kap. 9 §.**

**5 § Licenshavare som avslutar sin anställning hos ett anslutet företag ska återlämna licensbeviset till företaget.**

## **10 kap. Disciplinpåföljder och vite**

**1 § För licenshavare finns följande disciplinpåföljder:**

- 1. återkallelse av licens, 2 och 3 §§,**
- 2. tillfällig återkallelse av licens, 4 §,**
- 3. varning, 6 § och**
- 4. erinran, 7 §.**

**För anslutna företag finns följande påföljder:**

- 1. vite, 9-11 §§ och**
- 2. uteslutning, 12 §.**

### *Återkallelse*

**2 § Om en licenshavare har överträtt sina skyldigheter enligt 9 kap. 2 och 3 §§ eller på annat sätt allvarligt åsidosatt vad som åligger denne i tjänsten får disciplinnämnden återkalla licensen.**

Kommentar: Återkallelsegrunden knyter an till licenshavarens skyldigheter enligt 9 kap. 2 och 3 §§. Som angetts i kommentaren under 9 kap. 2 § riktar sig huvuddelen av lagarna och föreskrifterna på värdepappersområdet mot företagen och inte direkt mot de anställda. I många fall säkerställs ett riktigt agerande från den anställdes sida, genom företagets interna instruktioner och föreskrifter och överträdelse mot interna regler kan då innebära att licenshavaren åsidosätter vad som åligger denne i tjänsten. Det kan emellertid också förekomma situationer där ett visst handlingsmönster ter sig självklart och naturligt i förhållande till vad som åligger företaget t.ex. enligt den offentliga regleringen, utan att detta har uttryckligen angetts i någon skriftlig instruktion. De anslutna företagets verksamhet är omfattande och det är omöjligt och ofta heller inte önskvärt att ge uttryckliga instruktioner för alla tänkbara situationer. Företaget är ofta hänvisat till att ange vissa riktlinjer och principer för hur verksamheten skall bedrivas. För att det syfte som ligger bakom bestämmelsen ska kunna tillgodoses fullt ut kan en licens därför återkallas vid åsidosättande av vad som gäller för uppgiften även om detta inte uttryckligen har reglerats i interna eller externa regler riktade direkt till

licenshavaren. Motsvarande resonemang bör kunna tillämpas på licenshavare hos ett anknutet ombud genom det ansvar som det anslutna företaget har för det anknutna ombudet såvitt gäller ombudsverksamheten.

Exempel från disciplinnämndens avgöranden där licensen har återkallats finns i SwedSecs vägledning för anmälan av regelöverträdelser.

### **3 § Om en licenshavare har begått brott eller i övrigt agerat på ett sätt som innebär att denne på grund av sina personliga förhållanden inte kan anses lämplig att ha licens får disciplinnämnden återkalla licensen.**

Kommentar: Bestämmelsen svarar mot den lämplighetsbedömning som anslutna företaget är skyldigt att göra i samband med att en anställd erhåller licens jfr. 8 kap. 4 §. Om det anslutna företaget senare finner att en licenshavare inte längre är lämplig att inneha licens mot bakgrund av begånget brott eller dennes personliga förhållanden i övrigt åligger det företaget att underrätta SwedSec om detta. De brott som här aktualiseras har begåtts utanför arbetet. Den utredning som görs kommer att utföras av polis och åklagare. Det kan komma att dröja lång tid innan det anslutna företaget får reda på att licenshavaren är föremål för misstanke om eller dömts för brott. Något krav på det anslutna företaget att anmäla att licenshavaren begått brott ställs inte förrän licenshavaren genom dom som vunnit laga kraft befunnits skyldig. Det är främst ekonomiska brott som kan bli aktuella, se exempel i rekommendationen för lämplighetsbedömning.

Den här beskrivna situationen skiljer sig alltså från den situation då licenshavaren begår brott som har samband med verksamheten, t.ex. förskingring av kunders medel, stöld från arbetsgivaren eller bedrägeri mot arbetsgivaren. Då kan det anslutna företaget genom egen utredning klargöra de faktiska omständigheterna och det anslutna företaget kan anmäla saken till SwedSec i samband med att förhållandet upptäcks. I den situationen kan omständigheterna också vara sådana att disciplinnämnden kan avgöra ärendet innan brottet har prövats av domstol. Nämnden kan genom den utredning som det anslutna företaget förebringat, i stället för att använda återkallelsegrunden brott, efter en samlad bedömning av omständigheterna och komma fram till att licenshavaren allvarligt brutit mot 9 kap. 2 eller 3 §§.

### **4 § Om det finns skäl för det, får disciplinnämnden besluta att återkallelsen ska vara tillfällig. Sådan återkallelse gäller under den tid disciplinnämnden bestämmer, dock högst under ett år.**

**För att en tillfälligt återkallad licens ska kunna bli gällande igen krävs att licenshavaren genomför årlig kunskapsuppdatering som skulle ha genomförts under den tid licensen var tillfälligt återkallad.**

Kommentar: (andra stycket) Det bör observeras att om kunskapsuppdatering inte genomförts, när återkallelsetiden har löpt ut, ska licensen förklaras vilande.

### **5 § Om SwedSecs disciplinutskott bedömer att det finns risker förenade med att en licenshavare innehar licens under tiden ett ärende utreds, kan licensen återkallas interimistiskt av SwedSecs disciplinutskott med omedelbar verkan. Sådan interimistisk återkallelse ska omprövas av disciplinnämnden senast inom 30 dagar.**

Kommentar: I praktiken torde vid allvarliga överträdelser det anslutna företaget omedelbart, när händelsen blivit känd, reagera genom att förbjuda licenshavaren att fortsätta sitt arbete. När händelsen anmäls till SwedSec föreligger därför i normalfallet inte fara i dröjsmål. Motivet till bestämmelsen är att ge disciplinutskottet en möjlighet för de undantagsfall som skulle kunna uppkomma genom att det anslutna företaget inte reagerar med tillbörlig snabbhet. Av rättssäkerhetsskäl ska disciplinnämnden ompröva utskottets beslut inom 30 dagar.

### *Varning*

#### **6 § Disciplinnämnden får meddela licenshavaren varning:**

- 1. när det finns grund för återkallelse men det föreligger särskilda omständigheter som gör att varning är tillräckligt eller**
- 2. om överträdelserna inte är så allvarliga att det finns grund för återkallelse.**

Kommentar: (p. 1) Med särskilda omständigheter avses t.ex. att lång tid har förflutit mellan det att överträdelserna begicks och anmälan till SwedSec gjordes eller det finns andra särskilda omständigheter som gör att återkallelse framstår som en alltför ingripande åtgärd.

Exempel på disciplinärenden där licenshavare har fått varning finns i SwedSecs vägledning för anmälan av regelöverträdelser.

### *Erinran eller avstående från påföljd*

#### **7 § Om disciplinnämnden finner att licenshavarens överträdelse är ringa eller ursäktlig eller det annars föreligger förmildrande omständigheter, kan disciplinnämnden meddela licenshavaren erinran eller helt avstå från påföljd.**

Kommentar: Exempel på disciplinärenden där licenshavare fått en erinran finns i SwedSecs vägledning för anmälan av regelöverträdelser.

### *Beslut i fall där licensen har förfallit*

#### **8 § Disciplinnämnden ska i ärende avseende den vars licens förfallit pröva om skäl för disciplinpåföljd föreligger och bestämma den påföljd som skulle ha meddelats om denne fortfarande hade varit licenshavare.**

Kommentar: Regeln syftar till att en f.d. licenshavares regelöverträdelser ska kunna underkastas prövning även om licensen förfallit eftersom en disciplinpåföljd påverkar möjligheten att få ny licens antingen genom att en viss tid ska förflyta efter en återkallelse av licensen eller att en varning eller en erinran kan påverka den lämplighetsbedömning som det anslutna företaget ska göra enligt 8 kap. 4 §.

### *Vite mot anslutna företag*

#### **9 § Ett anslutet företag som uppsåtligt eller av oaktsamhet underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt 8 kap. kan komma att få betala vite om minst 25 000 kr och högst 5 000 000 kr till SwedSec.**

Kommentar: Detta skulle t.ex. kunna vara fallet när anslutet företag, trots påpekande från SwedSec, inte licensierat den krets av anställda som företaget har åtagit sig att licensiera enligt regelverket. En av företagets skyldigheter är att skyndsamt anmäla disciplinärenden och lämna uppgifter i ett sådant

ärende. Sådana ärenden ska handläggas skyndsamt och en utebliven eller felaktig uppgift kan bero på knapphändig utredning eller att nya omständigheter framkommer i ett senare skede. Det anslutna företaget ska dock inte behöva hamna i den situationen att i efterhand tvingas betala vite trots att det varit normalt aktsamt i samband med den utredning som gjorts innan anmälan till SwedSec skedde.

#### **10 § Styrelsen för SwedSec beslutar om vite ska utgå samt vitets storlek.**

**Vid bestämmande av vitets storlek ska beaktas vilka konsekvenser eller vilka risker för konsekvenser det anslutna företagens handlande eller underlåtenhet har haft för licenshavare, SwedSec, andra anslutna företag eller förtroendet för värdepappersmarknaden samt företagens ekonomiska ställning.**

**Innan beslut fattas i ärendet ska styrelsen ge det anslutna företaget tillfälle att yttra sig. Beslut om vite ska ange de skäl varpå beslutet grundas.**

**11 § Tvister i fråga om vite ska avgöras slutligt av skiljemän. Det anslutna företaget och SwedSec ska utse skiljemän bland ledamöterna i disciplinnämnden. Vid prövning av fråga om vite ska, i tillämpliga delar, det förfarande som anges i 12 kap. avseende förfarandet inför disciplinnämnden tillämpas.**

#### *Uteslutning av anslutna företag*

**12 § Om ett anslutet företag allvarligt har åsidosatt sina skyldigheter enligt reglerna kan SwedSecs styrelse besluta att företaget inte längre får vara ett anslutet företag (uteslutning). Innan beslut fattas i ärendet ska styrelsen ge det anslutna företaget tillfälle att yttra sig. Beslut om uteslutning ska ange de skäl varpå beslutet grundas.**

## **11 kap. Disciplinnämnden**

**1 § För avgörande av frågor av disciplinär beskaffenhet finns en disciplinnämnd. Bestämmelser om förfarande inför disciplinnämnden framgår av 12 kap. 9-23 §§.**

**2 § Disciplinnämndens ordförande, vice ordförande samt övriga ledamöter utses av styrelsen för SwedSec.**

**3 § Disciplinnämnden sammanträder på kallelse av ordföranden som bestämmer tid och plats för sammanträdet.**

## **12 kap. Disciplinärenden**

**1 § Beredning och behandling av disciplinärenden ska ske rättssäkert och skyndsamt. Ett disciplinärende ska bli så utrett som dess beskaffenhet kräver.**

#### *Handläggningen av disciplinärenden hos SwedSec*

**2 § Ett disciplinärende kan inledas hos SwedSec genom en anmälan från ett anslutet företag eller på SwedSecs eget initiativ.**

Kommentar: Andra intressenter kan underrätta SwedSec om regelbrott m.m. Det är då upp till SwedSec att bedöma om ett disciplinärende ska inledas på SwedSecs initiativ.

**3 § En anmälan av ett disciplinärende ska göras skriftligen och innehålla en redogörelse för de omständigheter som ligger till grund för anmälan. De skriftliga handlingar som åberopas ska bifogas anmälan. Anmälan ska innehålla åtminstone:**

- 1. en redogörelse för licenshavarens regelöverträdelse,**
- 2. ett utdrag av de interna regler som licenshavaren påstås ha brutit mot och**
- 3. en beskrivning av konsekvenserna av regelöverträdelsen, t.ex. ekonomisk skada för kunder eller företaget.**

Kommentar: För att disciplinförfarandet ska fungera krävs en utförlig anmälan från företaget som beskriver licenshavarens regelöverträdelser: när de skett, vilken omfattning och frekvens. För en skyndsam handläggning krävs att anmälan är så komplett som möjligt från början.

**4 § Uppfyller en anmälan inte kraven i 3 § eller är den på annat sätt ofullständig ska SwedSec ge företaget en möjlighet att komplettera sin anmälan.**

**SwedSec får avvisa en anmälan:**

- 1. om komplettering inte inkommer inom förelagd tid eller**
- 2. om anmälan, även efter inkommen komplettering, är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för fortsatt handläggning av ärendet.**

**5 § SwedSecs disciplinutskott har till uppgift att avgöra om ett ärende ska överlämnas till disciplinnämnden eller lämnas utan åtgärd samt avgöra frågor om interimistisk återkallelse av licens enligt 10 kap. 5 §.**

**Styrelsen för SwedSec utser ledamöterna i disciplinutskottet.**

**6 § Det anslutna företaget och licenshavaren ska innan disciplinutskottet fattar sitt avgörande enligt vad som sägs i 5 § få ta del av samtliga handlingar i ärendet och, om det inte är uppenbart onödigt, ges möjlighet att yttra sig över dessa.**

Kommentar: Handlingar kommuniceras endast med det anslutna företaget och licenshavaren, inte med andra som t.ex. har anmält ett ärende till SwedSec eftersom de inte är parter i ärendet.

**7 § När disciplinutskottet har fattat sitt avgörande, ska utskottet meddela detta till det anslutna företaget och licenshavaren. Om avgörandet innebär att disciplinärendet ska överlämnas till disciplinnämnden ska även disciplinnämndens ordförande meddelas genom att utskottets beslut skickas till ordföranden.**

Kommentar: Inte heller disciplinutskottets beslut kommuniceras med andra än licenshavaren och det anslutna företaget.

**8 § Har disciplinutskottet beslutat att lämna ett ärende utan åtgärd får det berörda anslutna företaget, hos disciplinnämnden begära omprövning av utskottets beslut. En begäran om omprövning ska vara skriftlig och ställd till disciplinnämnden samt ska ha**

kommit in till SwedSec inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.  
Disciplinnämnden ska för sådant ärende tillämpa det förfarande som anges i 9-23 §§.

#### *Handläggningen av disciplinärenden i disciplinnämnden*

**9 §** Disciplinärenden tas upp till prövning av disciplinnämnden efter att ordföranden fått disciplinutskottets beslut enligt 7 § av SwedSec.

**10 §** De skriftliga handlingar som åberopas ska bifogas meddelandet enligt 7 §. Nämnden får kräva att handlingar i ärendet ska vara skrivna eller översatta till svenska.

**11 §** Om det material disciplinnämnden mottagit från SwedSec är ofullständigt ska disciplinnämnden ge SwedSec en möjlighet att komplettera. Nämnden får avvisa ärendet:

1. om komplettering inte inkommer inom förelagd tid eller
2. om materialet är så bristfälligt att det inte kan läggas till grund för fortsatt handläggning.

**12 §** Disciplinnämnden får när det finns skäl till det inhämta ytterligare utredning.

**13 §** Förfarandet i disciplinnämnden är skriftligt. SwedSec och licenshavaren ska dock ges möjlighet att framföra sina synpunkter muntligt inför nämnden.

På SwedSecs eller licenshavarens begäran får disciplinnämndens ordförande, om det krävs för sakens prövning, kalla det anslutna företaget för att svara på frågor vid muntligt förfarande inför nämnden.

**14 §** Ett ärende får inte avgöras utan att SwedSec, det anslutna företaget och licenshavaren har fått kännedom om alla uppgifter i ärendet och har fått tillfälle att yttra sig över dessa.

**15 §** Disciplinnämnden ska vid sin prövning av ärenden bestå av minst fem ledamöter. Av dessa ska ordföranden vara lagfaren och ha erfarenhet som domare. Minst två ledamöter ska vara väl insatta i förhållandena på värdepappersmarknaden. Ordföranden får ensam fatta beslut som inte innefattar en slutlig prövning av ärendet.

**16 §** Som disciplinnämndens beslut gäller den mening som de flesta företräder. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Föreligger vid överläggning till beslut skiljaktiga meningar ska omröstning ske. Då ska vad som sägs i 18 § förvaltningslagen (1986:223) gälla i tillämpliga delar.

**17 §** Disciplinnämndens beslut ska grundas på det som handlingarna innehåller och det som i övrigt har förekommit i ärendet. Beslutet ska vara skriftligt och ange de skäl som det grundas på.

**18 § Beslutet ska sändas till SwedSec, licenshavaren och det anslutna företag där licenshavaren är anställd, samt det företag som har gjort anmälan, samma dag som det meddelats. Om det finns en skiljaktig mening ska den bifogas beslutet.**

Kommentar: Andra än det anslutna företaget kan ta del av beslutet genom SwedSecs offentliggörande.

**19 § Vid disciplinnämndens sammanträden ska protokoll föras. I protokollet ska antecknas disciplinnämndens ledamöter, SwedSec, licenshavare och anmälare, ärendets beskaffenhet och skiljaktig mening. Protokoll behöver dock inte upprättas om uppgifterna framgår av ett särskilt uppsatt beslut.**

#### *Offentliggörande*

**20 § När beslut om disciplinpåföljd meddelats ska SwedSec offentliggöra ett pressmeddelande med information om beslutet. Disciplinnämndens ordförande och det anslutna företaget ska ges möjlighet att lämna synpunkter på pressmeddelandet.**

**Beslutet ska därefter i sin helhet offentliggöras i anonymiserad form av SwedSec. Innebär beslutet att licens återkallats, får dock på begäran namnet på berört anslutet företag och licenshavare lämnas ut.**

#### *Ombud för licenshavare*

**21 § Licenshavare har i ett disciplinärende rätt att anlita ombud eller biträde. Kostnaden för ombudet/biträdet ersätts till visst belopp av SwedSec enligt de närmare anvisningar som SwedSec meddelar. Begäran om ersättning (kostnadsräkning) ska ha kommit in till SwedSec inom 30 dagar från det att disciplinärendet slutligt avgjordes och innehålla en arbetsredogörelse samt uppgift om den tid som har lagts ned på uppdraget.**

Kommentar: Anvisningar om ersättning till ombud finns på SwedSecs hemsida.

#### *Jäv*

**22 § Den som ska handlägga ett ärende i disciplinnämnden eller disciplinutskottet är jävig**

- 1. om saken angår honom själv eller hans maka, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående,**
- 2. om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för honom själv eller någon närstående,**
- 3. om han eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång,**
- 4. om han har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, eller**

5. om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet.

23 § Den som är jävig får inte handlägga ärendet om inte frågan om opartiskhet uppenbarligen saknar betydelse. Den som är jävig får dock vidta åtgärder som inte någon annan kan vidta utan olägligt uppskov. Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom, ska självmant ge det till känna. Har det uppkommit en fråga om jäv mot någon och har någon annan inte trätt i dennes ställe, ska nämnden eller utskottet snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får inte delta i prövningen av jävsfrågan.

## 13 kap. Prövningsnämnden

1 § Styrelsen för SwedSec utser en prövningsnämnd. Ledamöterna ska ha allsidig och djup kännedom om värdepappersmarknaden.

2 § Prövningsnämnden ska bestämma vilka kunskapskrav som ska gälla för licensieringstesterna och de årliga kunskapsuppdateringarna. Prövningsnämnden ska se till att kraven motsvarar den finansiella marknadens utveckling och att licensieringstesterna svarar mot kunskapskraven.

3 § SwedSec ska informera de anslutna företagen om kunskapskraven.

Kommentar: Kunskapskraven finns på SwedSecs hemsida.

## 14 kap. Licensieringstest och licensbevis

### *Licensieringstest*

1 § SwedSec utformar licensieringstester samt rutiner för att genomföra och bedöma test.

SwedSec tillhandahåller ett licensieringstest för värdepappersmarknaden och ett licensieringstest för rådgivare.

Kommentar: Av 8 kap. 1 § framgår vilket licensieringstest som anställd ska genomgå för att få ha de befattningar och arbetsuppgifter som anges i 3 kap. 1 §.

2 § Var och en har rätt att, mot avgift, genomgå licensieringstest.

Kommentar: Det är dock endast anställd i anslutna företag som kan få licens.

3 § SwedSec ska erbjuda tillfälle till licensieringstest i tillräcklig omfattning och testen ska äga rum på tid och plats som bestäms av SwedSec.

4 § På SwedSecs hemsida ska det framgå när och var licensieringstest äger rum och vad som krävs för deltagande. Anmälan till test ska göras via onlinetjänsten.



**5 §** Bedömning av om licensieringstest är godkänt ska göras i enlighet med av SwedSec fastställda rutiner. För ansökan om licens gäller ett godkänt test i fem år.

**6 §** Skriftligt intyg över godkänt test hämtas via onlinetjänsten.

#### *Licensbevis*

**7 §** Licensbevis utfärdas av SwedSec efter ansökan av den som uppfyllt kraven för licens. Licensbeviset ska innehålla uppgift om licenshavaren och det anslutna företaget.

**8 §** Om licensbevis förkommer får licenshavaren, mot avgift, ett nytt bevis efter anmälan till SwedSec.

## **15 kap. Sekretess och register**

#### *Sekretess*

**1 §** SwedSec får inte obehörigen röja eller utnyttja information om anslutna företag, licenshavare eller någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden som SwedSec fått del av med anledning av fullgörandet av sitt uppdrag enligt dessa regler.

Den som är eller varit knuten till SwedSec som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne i anställningen eller uppdraget har fått veta om anslutna företag, licenshavare eller någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden.

**SwedSec ska se till att anställda och uppdragstagare undertecknar en sekretessförbindelse med det innehåll som anges i andra stycket.**

Kommentar: Bestämmelsen motsvarar bestämmelserna om tystnadsplikt i 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och 1 kap. 11 § lagen om värdepappersmarknaden. Obehörighetsbegreppet ska tolkas på samma sätt som i bankrörelselagstiftningen, dvs. lämnar SwedSec ut upplysningar på grund av att SwedSec enligt lag är skyldig att göra det, anses inte SwedSec handla obehörigt. Ett exempel är upplysningar till Finansinspektionen, som inspektionen har begärt med stöd av 6 kap. 1 a § lagen (1990:980) om handel med finansiella instrument.

**2 §** SwedSec ska utforma interna instruktioner för hur handlingar innehållande sekretessbelagd information som lämnas till SwedSec ska hanteras och förvaras.

#### *Register*

**3 §** SwedSec ska föra register över samtliga licenshavare och f.d. licenshavare.

**4 §** Uppgifter om licenshavare, vars licens inte är vilande, innefattande licenshavarens namn och arbetsgivare ska vara offentliga.

Kommentar: Uppgifter om innehavare av vilande licens samt historiska uppgifter om återkallade och förfallna licenser är inte tillgängliga på hemsidan men sparas under viss tid av SwedSec.

**5 § Uppgifter om disciplinpåföljd ska sparas i registret i fem år från och med det år disciplinpåföljden beslutades.**

**6 § Uppgifter om pågående disciplinärende ska sparas i registret från det att ärendet inleddes fram tills disciplinärendet avslutats.**

**7 § Uppgift om licenshavarens upphörda anställning har haft eller inte har haft samband med anmäld överträdelse ska sparas i registret i fem år från det år uppgiften lämnades.**

**8 § Uppgifter enligt 5-7 §§ är tillgängliga endast för licenshavaren själv och det anslutna företag där licenshavaren är anställd.**

**9 § Licenshavare har rätt att få ett utdrag ur registret som visar disciplinpåföljder, pågående disciplinärenden och uppgift om licenshavarens upphörda anställning har haft eller inte har haft samband med anmäld överträdelse, eller som visar att några sådana uppgifter inte finns i registret. Licenshavaren kan skriva ut ett sådant utdrag i onlinetjänsten.**

Kommentar: Uppgifter om disciplinpåföljder och pågående ärenden i sig är inte sådana känsliga uppgifter eller uppgifter om brott och brottspåföljder vars behandling är särskilt reglerad i personuppgiftslagen, jfr. 13 och 21 §§ personuppgiftslagen (1998:204). Däremot kan uppgifter i vissa beslut från disciplinnämnden vara det. Uppgifterna som ska finnas i registret är enbart uppgifter om vilken disciplinpåföljd som har beslutats, inte skälet till påföljden. Liksom andra personuppgifter måste det finnas ett syfte med registreringen, i detta fall dels att de anslutna företagen ska få kännedom om påföljder och pågående ärenden om personer de avser att anställa, dels att SwedSec ska beakta tidigare disciplinpåföljder vid bedömningen av nya ärenden. Uppgifterna ska inte sparas längre än det är motiverat med hänsyn till syftet och fem år får anses vara en rimlig tid.

## **16 kap. Ändring av reglerna**

### *Ändring av reglerna*

**1 § Reglerna fastställs av styrelsen för SwedSec och omprövas, om inte särskilda omständigheter föranleder annat, vid hel- och halvårsskiftet. Beslut om ändring av reglerna tillkännages på SwedSecs hemsida. På hemsidan anges också när en ny version av reglerna träder i kraft.**

**2 § Inför regeländringar ska SwedSec inhämta synpunkter från de anslutna företagen.**

Kommentar: Detta sker normalt genom att föreslagna ändringar skickas ut på remiss till de anslutna företagen i god tid innan de eventuellt antas.

## **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

**Reglerna träder i kraft den 1 januari 2013.**

### **1. Den som**

- a. den 31 januari 2013 uppfyller Finansinspektionens krav på godkänt kunskapstest för finansiell rådgivning till konsument eller för investeringsrådgivning till konsument och,**
- b. den 31 januari 2013 uppfyller Finansinspektionens krav på godkänt kunskapstest för försäkringsförmedling och,**
- c. senast den 30 november 2013 genomfört ett godkänt inträdetest och**
- d. i övrigt uppfyller kraven i 4 kap. 1 § 1-2 och 4 kap. 1 § 4-5,**

**erhåller, efter ansökan till SwedSec från det anslutna företaget, licens enligt kategori B i 3 kap. 1 §.**

**Ansökan om licens, som anges i första stycket, ska vara SwedSec tillhanda senast den 1 januari 2014.**

**Kravet om årlig kunskapsuppdatering i 5 kap. 1 § gäller inte under 2013 för den som genomgått inträdetest.**

**Denna bestämmelse gäller för de företag som den 1 januari 2013 är anslutna till SwedSec.**

Kommentar: Licens enligt denna övergångsbestämmelse bygger enligt punkterna a och b på att den anställda har gjort andra kunskapstest än de SwedSec tillhandahåller. Det är det anslutna företaget som ansvarar för att dessa test uppfyller kraven i Finansinspektionens föreskrifter om rådgivning (se 2 kap. FFFS 2004:4 och 16 kap. 2-8 §§ FFFS 2007:16) och försäkringsförmedling (2 kap. FFFS 2005:11).

Inträdetestet är i form av en e-learning med kontrollfrågor.

**2. De företag som den 1 januari 2013 är anslutna till SwedSec ska från och med den 1 januari 2014 se till att anställd som har de arbetsuppgifter som anges under kategori B i 3 kap. 1 § har licens som inte är vilande eller att den anställda omfattas av de dispensregler som anges i 8 kap. 1 § första stycket.**

Kommentar: Övergångsbestämmelsen innebär inte att SwedSec på något sätt ger dispens från Finansinspektionens krav på godkänt kunskapstest för den som har till arbetsuppgift att lämna råd. Däremot kan bestämmelsen komma ifråga för den, som t.ex. lämnar råd och redan har ett godkänt kunskapstest för investeringsrådgivning i enlighet med Finansinspektionens krav, men som ännu inte har genomfört ett godkänt licensieringstest för rådgivare. Motsvarande gäller även för finansiell rådgivning och försäkringsförmedling.